

С Т А Н О В И Щ Е

От: доц. д-р Ралица Цекова Арсова
Университет за Национално и Световно стопанство,
Катедра „Физическо възпитание и спорт;
Професионално направление : 7.6. Спорт

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *професионално направление 7.6 СПОРТ* в НСА „Василв Левски“.

Автор на дисертационния труд: Енкеледа Мука

Тема на дисертационния труд: МЕТОДИКА ЗА РАЗВИВАНЕ НА ТЕХНИЧЕСКИ УМЕНИЯ ПРИ 11-13 ГОДИШНИ ВОЛЕЙБОЛИСТИ В АЛБАНИЯ”

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1103 /22.11.2024 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“.

1. Информация за дисертанта

Дисертантката се е обучавала по докторска програма „Теория и методология на спортната наука” към катедра “Баскетбол, волейбол, хандбал” на НСА по *професионално направление 7.6 Спорт* съгласно Заповед 399/20.04.2021 г. на Ректора на НСА „Васил Левски“.

Професионалните интереси на Енкеледа Мука са в резултат на дългогодишната ѝ спортно-състезателна кариера и педагогическа дейност.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с практическа насоченост и приложимост.

Трудът съдържа 149 стандартни машинописни страници. Онагледен е с 21 таблици, 14 фигури и 55 графики. Библиографията включва 101 литературни източника и 4 свързани уебсайта. Приложенията са две на брой.

В структурно отношение дисертационният труд обхваща 5 глави, като въведението, литературата и приложенията са спомагателни и внасят допълнителна яснота по разработката.

Първият раздел „Постановка на проблема“ е в обем от 36 страници. В него е са проучени и обобщени състоянието, и особеностите на физическото развитие, двигателното развитие, двигателните способности на подрастващите. Анализирани са необходимите волейболни умения във възрастовия период 11-13 години. Посочена е периодизация на тренировъчния процес при 11-13 годишни волейболистки (за един тренировъчен цикъл)

Изложената в края на раздела „Работна хипотеза“ е добре обоснована на основата на направения теоретичен анализ.

Във втора глава целта на изследването е добре формулирана, както и задачите, описани са обекта и предмета на изследване, участващите в изследването волейболистки, етапите и организацията.

Обстойно е описан педагогическият експеримент. Посочени са използваните математико – статистически методи.

Основният раздел „Анализ на резултатите“ е разработен в 6 подраздела и е в обем от 58 страници.

Вариационният анализ на антропометричните показатели за всеки отбор преди и след експеримента дава подробна представа за средните стойности, обхвата и вариативността на данните за всеки показател. Анализирани са показателите за двигателна годност. Сравнени са показателите за физическа дееспособност, технически умения преди и след експеримента за всеки отбор поотделно. Установено е въздействието и ефективността на експерименталната методика на обучение за повишаване и подобряване на техническите умения на волейболистки на възраст 11-13 години.

Представените научни резултати и факти са много добре онагледени с таблици и фигури, които илюстрират установените зависимости.

Упражненията представени в приложенията са много добре описани и ще са полезни за треньори, които прилагат методологията представена в научния труд.

Обобщенията на дисертационния труд съответстват на извършената емпирична работа. Направени са 5 препоръки, които имат практическа стойност.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Теоретико-практическото проучване и направените систематични изводи в настоящото изследване позволяват да се открият следните по-важни **научни приноси** за спортната наука:

Проучена е ефективността на научно обоснована методика на обучение за повишаване и подобряване на техническите умения на волейболистки на възраст 11-13 години. Коректно направеният анализ на данните показва, че прилаганата програма за тренировка води до значителни подобрения в техническите умения на волейболистките, като подаване отгоре, изпълнение на сервис, подаване отдолу и забиване.

Приложената тренировъчна програма е ефективна за развиването не само на техническите, но и на общите умения на практикуващите спорта волейбол.

Научната разработка подчертава ефективността и значението на тренировъчна програма за развиването и усъвършенстването на техническите умения и цялостното спортно развитие на волейболистки на възраст 11-13 години. Чрез прилагането на този научен подход спортните специалисти, които тренират тази възрастова група, но и не само, могат да оптимизират процеса на придобиване на умения и същевременно да постигнат максимално усъвършенстване на техническите способности.

Това изследване помага на треньорите да разработят модел, който да увеличи максимално ползите от заниманията по волейбол.

Установено е, че предлаганият нов научен модел, ще окаже значително положително въздействие върху техническите умения и цялостното развитие на практикуващите волейбол във възрастта 11-13 години. Тази методология отчита и формирането на когнитивни, психомоторни и умствени способности, като по този начин предлага цялостен подход към развитието на спортистите.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Представени са три публикации – една в съавторство и две самостоятелни, които са свързани с темата на дисертацията. Те са на добро научно равнище и имат полезни за теорията и практиката резултати.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът представя добре съдържанието на дисертацията. Нямам забележки.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам критични бележки.

7. Заключение

В съответствие с изложеното по-горе, и отчитайки актуалността, научния принос, ползите за спортни специалисти и обществото; резултатите от проведените научни изследвания; коректно направените анализи; приносите за спортната теория и практика, предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на Енкеледа Мука в Професионално направление: 7.6. „Спорт“, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

гр. София
16 декември 2024 г.

доц. д-р Ралица Арсова:

OPINION STATEMENT

By: Assoc. prof. Ralitza Arsova, PhD,
Department of PE and Sport, UNWE
Scientific specialty: 7.6 SPORT

Regarding: A dissertation work for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in the professional field 7.6 SPORT at the National Academy of Sciences "Vassil Levski".

Author of the dissertation: **ENKELEDA MUKA**

Topic of the dissertation: **METHODOLOGY OF DEVELOPING TECHNICAL SKILLS IN 11-13-YEAR-OLD VOLLEYBALL PLAYERS IN ALBANIA**

Reason for submitting the opinion: participation in the scientific jury for the defense of the dissertation work according to Order No.1103 /22.11.2024 of the Rector of the National Sports Academy "Vasil Levski".

1. Information about the Doctoral candidate

The Doctoral candidate was trained in the doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science" at the "Basketball, Volleyball, Handball" Department of the National Sports Academy in the professional direction 7.6 Sport according to Order 399/20.04.2021. by the Rector of the National Sports Academy "Vasil Levski".

Enkeleda Muka's professional interests are the result of her long-standing sports-competitive career and pedagogic activity.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation work has a practical orientation and applicability.

The dissertation contains 149 standard typewritten pages. It is illustrated with 21 tables, 14 figures and 55 graphs. The bibliography includes 101 literature sources and 4 related websites. There are two appendices. In terms of structure, the dissertation covers 5 chapters, with the introduction, literature and appendices being auxiliary and bringing additional clarity to the basic work.

The first section "Statement of the Problem" is a volume of 36 pages. In it, the state and features of physical development, motor development, motor abilities of adolescents have been studied and summarized. The necessary volleyball skills in the age period 11-13 years were analyzed. The periodization of the training process for 11-13-year-old volleyball players is indicated (for one training cycle).

The "Working Hypothesis" presented at the end of the section is well justified based on the theoretical analysis.

In the second chapter, the purpose of the research is well formulated, as well as the tasks, the object and the subject of research, the volleyball players participating in the research, the stages and the organization are described.

The pedagogical experiment is described in detail. The mathematical and statistical methods used are indicated.

The main section "Analysis of the results" is developed in 6 subsections and is in a volume of 58 pages.

The Analysis of variance of anthropometric indicators for each team before and after the experiment provides detailed insight into the average values, range, and variability of the data for each indicator. Motor fitness indicators were analyzed. The indicators of physical capacity, technical skills before and after the experiment were compared for each team separately. The impact and effectiveness of the experimental training methodology for increasing and improving the technical skills of volleyball players aged 11-13 years has been established.

The presented scientific results and facts are very well visualized with tables and figures that illustrate the established dependencies.

The exercises presented in the appendices are very well described and will be useful for coaches who apply the methodology presented in the scientific work.

The summaries of the dissertation correspond to the empirical work performed. Five recommendations have been made that have practical value.

3. Evaluation of the scientific and applied contributions

The theoretical and practical study and the systematic conclusions made in the present research work allow the following more important scientific contributions to sports science to be highlighted:

The effectiveness of the scientifically based training methodology for increasing and improving the technical skills of volleyball players (girls) aged 11-13 was studied. The properly carried out data analysis shows that the implemented training program leads to significant improvements in volleyball players' technical skills, such as the overhead pass, serve execution, underhand pass, and dunk.

The applied training program is effective for developing not only the technical, but also the general skills of volleyball practitioners.

The scientific work emphasizes the effectiveness and importance of the training program for the development and improvement of technical skills and the overall

sports development of volleyball playing girls aged 11-13 years. By applying this scientific approach, sports professionals who train this age group and beyond can optimize the process of skill acquisition and at the same time achieve maximum refinement of technical abilities.

This research helps coaches develop a model to maximize the benefits of volleyball practice.

It has been established that the proposed new scientific model will have a significant positive impact on the technical skills and overall development of volleyball players aged 11-13 years. This methodology also takes into account the formation of cognitive, psychomotor and mental abilities, thus offering a comprehensive approach to the development of athletes.

4. Evaluation of the publications related to the dissertation

Three publications are presented - one co-authored and two independent, which are related to the topic of the dissertation. They are at a good scientific level and have useful results for theory and practice.

5. Evaluation of the abstract

The abstract presents the content of the dissertation well. I have no critical notes.

6. Criticisms, recommendations and questions

I have no critical notes.

7. Conclusion

In accordance with the above stated, and taking into account the relevance and benefits for sports specialists and society; the results of the conducted scientific research; correctly performed analyses; contributions to sports theory and practice, I propose to the members of the scientific jury to award the educational and scientific degree "DOCTOR" to Enkeleda Muka in the Professional field: 7.6. "Sport", Doctoral program "Theory and Methodology of Sports Science".

Sofia
16.12.2024

Assoc. prof. Ralitza Arsova, PhD: